

Ca-Nostra

ÉPOCA SEGONA
ANY III : NÚM. 16

REVISTA D'INCA MENSUAL
ABRIL 1921

Redacció y Administració
Murta, 5.-Inca.

EL CLAUSTRE DE SAN FRANCESC

An els amics de l'art i de les nostres coses, venim avui anunciant-los un gran goig, la nova de la redemció de l'antic claustre de Sant Francesc d'aquesta població.

Quant vengueren els franciscans, l'any 1910, el convent, i sobretot, el claustre havia arribat al punt més vergonyós de la seva devastació. Convertit en corrals i correlets, assolls i galliners era refugis dels seus respectius estadans i de tota classe de grogeries.

La tasca de la recuperació del convent i claustre era poc manco que impossible per la petita Comunitat que, sens recursos, s'havia instalada a una petita estància que ni tant sols donava al claustre. Però aquella Comunitat tenia un home de gran voluntat i empena, tenia per superior el digne i popular Pare Cerdà que, pam per pam, i recó per recó, i d'esfors en esfors, ha adquirit tot el gran convent i claustre sens demanar per aquestes compres un maravadís a negú.

Tal adquisició per nosaltres és un miracle.

Sia així com sia, el fet és que les parets i demés noses que embarassaven la visió del claustre han desaparegut i que s'han destapiadas ja 9 arcades que donen als corredors, i que seguiràn les demés fins a les 28 que fé el claustre. Ara ja se comensa

a veure lo espléndit i hermós que serà quant estiga descubert tot. Sens dupte és la joia arquitectònica d'Inca de més caràcter i d'epoca, i que per la seva gentilesa i conjunt armònic serà celebrada pels intel·ligents que la visitin.

A Inca que actualment tant se parla de la construcció d'obres artístiques i de passeigs hermosos, i que, desgraciadament, totes les obres públiques nos surten borrareres, devem estimar i celebrar així com se mereix la redemció d'una obra artística que nos deixaren nostres antepassats, i agrair als Pares Franciscans la seva gestió patriòtica, i deim patriòtica, perquè si no fos així no se preocuparien de coses d'art, com és la restauració del claustre, sino que primer anirien a cubrir les necessitats de la Comunitat.

S'altra dia el Pare Fornés, gran amic de les coses antigues, nos ensenyà les dependències del convent, les habitades i les que estan en ruïna, i en les seves observacions nos fe reconstruir a dins la pensa tota l'obra monàstica, tal com estava antigament. Se coneix que aquells frares del sigles tretze i catorze la sabien llarga per construir vivendes sanes, higièniques, i que responien a les necessitats de la vida claustral.

Estam entesos que'ls bons Franciscans volen restaurar el convent en tota la puresa de sa primitiva forma; sobretot en el claustre, se reconstruiràn les pilastres que falten, les voltes que passen i tots els detalls esbocinats: és qüestió de temps i paciència,

i de coneixer les valors de l'obra que estàn restaurant.

MIQUEL DURÁN

LA PELEGRINACIO FRANCISCANA

Enguany que la Tercera Orde de Penitència celebra el VII centenari de la seva fundació per San Francesc, s'ha de fer la pelegrinació a Santa Maria la Major de la nostra Parròquia, dia 22 de maig, en quin dia se descobrirà també un monument que se construeix a la memòria del V. P. Rafel Serra, fill il·lustre d'aquesta Ciutat.

Per aquesta diada d'enfortiment religiós i patriòtic se fan molts de preparatius. A continuació insertam la lletra dels himnes que s'han trets per cantar en ella.

CANTIC AL V. P. SERRA

PER L'INAUGURACIO DEL MONUMENT

CHOR

Fervent apòstol d'aquesta terra,
del verger d'Inca vistosa flor,
a Vos s'endrega Fra Rafel Serra,
lo cant que brolla del nostre cor.

ESTROFES

I
Seguidor noble del Sant d'Umbria
visqueren vida tota d'amor;
per vostra boca se difonia
del cor seràfic la viva ardor.

Tribut Mallorca ret, commoguda,
als vostres mèrits i apostolat.
Que sia encara l'Illa volguda
torre i defensa de la piedat.

II

O ciutat mare, ciutat florida.
d'homes il·lustres feconda llar:
de nova gràcia t'has embellida
fent-te més digne del fill preclar,

A sa memòria tú has alçada
s'imatge austera per monument,
i ara ell, mostrant-te la creu sagrada
sobre tú vetla perennalment.

FRA JAUME ROSSELLÓ, T. O. R.

An el V. P. RAFEL SERRA

CHOR

Salve, glòria sobirana
del nostre antic Reine d'or.
La família franciscana
vos ensalça i vos demana
la fè i la pau en el cor.

ESTROFES

Votat a Deu, vostra mare
vos infón la fè vital
per seguí el Seràfic Pare
coratjós i filial,
i us encisa més encara
la Pobresa triumfal.

En l'ardenta juvenesa
conservau un cor d'infant
i creixeu en saviesa
amb les forces d'un gegant,
i amb la Regla ben apresada
sou formidable Observant.

Passau hores de ventura,
d'oració vigilant
i penetrau l'Escriptura
per fer llum al qui va errant.
Deu vos arma amb l'armadura
dels Dons de l'Esperit Sant.

I la boca us purifica
am caliu de foc ardent
i alsau la veu que edifica
o destrueix tota gent;
ho remou tot i desfica,
sia bo, sia dolent.

Alsau la veu que il·lumina
a bisbes i consellés
i pacifica i domina
menestrals i cavallés
i amb vint Coremes culmina
a la Seu, i encara més.

A peu descalç, sens fatiga,
tots els pobles predicau
i un a l'altre par que diga:
— Veniu, sentireu Sant Pau! —
Qué és de noble i qué és de amiga
la carrera de la pau!

*A Jerusalem s'obria
la piscina de salut,
i quan l'Angel removia
l'aigua'n brollava virtut
i ansiós hi descorria
el baldat, el cego i mut.*

*I vos obriu la Piscina
per les dones de pecat
i d'aquella vil roïna
en surt flor de santedat:
oh verger d'aroma fina
de Casa la Piedat.*

*La Província us elegia
per Ministre seu, tres pics,
l'Observància refluïa
a dins els claustres antics,
la vostra vara era pia
i no tenia inemics.*

*Els vells monestirs guarnia
d'almoines la vostra mà.
Qualque vila us empenyia
que hi anasseu a fundà.
Tot lo món se coneixia
qui per fra qui per germà,*

*Teniu do de profecia,
sou l'Oracle venerat,
Bisbe el Reine vos faria
si ho volgués vostra humildat...
Qui en la terra s'humilia
en el cel serà exalsat.*

*Amb l'augusta i gran vellesa
rebeu la mort braços alts
vos plora el Bisbe amb tendresa
cavellers i menestrals
oh, an el fill de la pobresa
li fan obsequis reals.*

*Oh venerable Fra Serra
dret demunt el monument:
Inca, vostra insigne terra
congrega avui tota gent:
damunt el dupte i la guerra
afirmau la fè vivent.*

*Una alabança preclara
vos hem dita en humil cant.
Alabem tots an el Pare*

*i al Fill i a l'Esperit Sant
qui viu i reina encar'are
i eternament triumfant.*

ANDREU CAIMARI, PVRE.

CANÇÓ DE LA DIADA FRANCISCANA

a SANTA MARIA MAJOR DE LA CIUTAT D'INCA

*Reina i Mare verdadera
Santa Maria Major,
que sou per qui en vos espera
font de gràcies i candor,
donau a l'Orde Tercera
l'aigua de la vostra amor.*

*De lluny venim, cantant bella lloança,
per besar vostra fimbria virginal,
veure vostra rossor i retirança
que té envejat tot l'or primaverat.
Donau a vostros fills franca privança
baix del trono reial.*

*Del gran Serra venim a fer memòria
que és immortal pel vostre nodriment.
El seu apostolat honra l'història
de son poble nadiu i son convent.
La ciutat d'Inca, com recort de glòria,
li axeca un monument.*

*Feis, Senyora, reviure al terciari
l'esperit del Seràfic Fundador;
i l'Orde, celebrant son centenari
en perfum de virtuts de bona olor,
predicarà altament al món sectari
la fè, la pau, l'amor.*

M. DURÁN.

Als nostros lectors

Degut a les circumstàncies actuals hem feta una llobada de deu mesos en la sortida de *Ca-Nostra*. La manca de temps per la redacció, l'encariment del paper i l'escassec de braços en l'impremta, és la causa de la nostra returada. Per paga tot le hi hem de posar nosaltres, la ajuda dels inquers no vé ni gens ni mica, i llavors es quexen de no no tenir premsa.

Fa molt de temps que a Inca hi ha premsa quant noltros la fèim. Si no la fèim, ningú mos pren les messions.

Vàries vegades hem pensat en fer desapareixer definitivament *Ca-Nostra*, però no porem consentir deixar de tenir tribuna pública per porer dir moltes de coses, contra les quals, la nostra consciència de catòlics i ciutadans s'en rebetla i en protesta.

Mos dispensin els nostros amics aquesta llobada en virtut que nosaltres tampoc les hem molestat passant-los rebut; sols volem cobrar lo que sia just. De la segona tongada de *Ca-Nostra* sols hem cobrat unes 25 pessetes d'alguns abonats de Inca.

D'aquí avant sortirem les vegades que poguem, encara que crèim poder establir la normalitat.

Es un criteri equivocacat el pensar que se pot jugar als grans cassinos i no a les tavernes petites. L'obrer sols pot perdre el seu jornal; però el senyor pot perdre el seu capital, i de la opulència tira sa família dins la misèria.

Paraules d'un Jutge de Primera Instància.

BIBLIOTECA CIRCULANT DE CA-NOSTRA

Aquesta Biblioteca de bones lectures que es fundà com a de per riures, segueix en la seva marxa cuarf creixent, cada dia surten i entren llibres pels seus lectors. Es una llàstima que no disponguem de més obres!

DONATIUS EN METALIC

Mn. Jaume Sampol, per segona vegada 5'00

DONATIUS EN LLIBRES

87 *Pierre L'Ermit*—La gran amiga. Novela. Donatiu de D.ª Josefa Morell.

88 *Las Ruinas de mi Convento y mi Claustro por Sor Adela*. Donatiu de id.

89 *Vizconde de Arincourt*.—La Italia Roja o Historia de las Revoluciones. Donatiu de id.

90 *Eduardo Infante*.—Jorge Aguiló o Misterios de Palma.—Novela de costumbres mallorquinas. Dos toms. Donatiu de id.

SEGUEIX EL CATALEC

91 *Rawlinson*.—Historia del Antiguo Egipto.

92 *Zenaida A. Ragozin*.—Historia de Caldea desde los tiempos más remotos.

93 *James K. Hosmer*.—Historia de los Judíos en las edades antigua, media y moderna.

94 *Schmid*.—Genoveva de Bravante.

95 *Pijoan*.—El Siglo XX y el fin del Mundo.

(Seguirá)

Cronicó d'Inca

No mos és possible donar comte dels fets verificats en nostra Ciutat desde nostro derrer número; però tampoc porem deixar per alt algunes notícies que per la seva importància deven quedar arxivades a nostros co'umnes, i així tornam prendre la fasca en nom de Deu.

El nou Rector

Dia sis del passat Setembre va fer la seva entrada solemne en aquesta Ciutat el nou Rector Rnt. D. Francesc Rayó Brunet, quin

nombrament va esser molt celebrat per tractarse d'un fill nadiu d'Inca.

A la Estació va esser rebut per les autoritats i les persones de més representació d'Inca i pel poble en general. Vengué acompanyat de l'Ajuntament de Santa Maria, i de moltes altres personalitats cíviques i eclesiàstiques procedents de Ciutat.

Se li axecaren quatre arcs triomfals amb afectuoses dedicatòries i vàries bandes de música ompliren els aires d'alegria.

A la Parròquia es celebrà una gran festa a quin acte el nou Rector fé el sermó d'entrada.

Mes tart, a la Rectoria, Mossen Rayó obsequià amb un esplèndid dinar a numerosos convidats que no baxarien d'un centenar.

La Direcció de *Ca-Nostra* que encara no havia tenguda ocasió de saludar-lo com a tal, avui li envia la enhorabona i se posa a ses grates ordres i li promet adhesió a ses ensenyances cristianes.

El Centenari de San Jeroni

A últims del mes de Setembre la Comunitat de Jerònies celebrà tres dies de festa amb motiu del XV centenari de la gloriosa mort de San Jeroni.

Se adornà el temple en les millors galanures. El claustre públic i sos frontis apagarueren il·luminats amb forsa de alimares. Mossen A. Artigues de Felanitx hei predicà cada dia: a l'ofici i a la funció del vespre. Tots els actes revestiren extraordinària solemnidad, fins la concurrència, que era numerosa, cantava un himne en mallorquí que Mn. A. Caimari havia compost per aquell centenari.

An els actes principals hei assistí la Comunitat Parroquial.

En fi, foren unes solemnitats que dexaren recort perdurable a tots els assistents.

La Musica del Retgiment

Durant aquest temps que anàvem fuits el Retgiment d'Inca ha sigut dotat d'una ban-

da de música amb satisfacció dels inquers que la desitjaven.

Per a dirigir-la va esser destinat a Inca el músic major D. Josep Balaguer, compaisà nostro, juntament amb D. Gabriel Albertí, músic primer, també fill d'Inca.

No vos dèim res si anam inflats, els inquers, en tant bona música, dirigida per inquers!

El general Rodriguez

Dia 15 de febrer, vengué a visitar la tropa d'aquesta guarnició el General D. Josep Rodriguez Casademunt, el qual, resulta esser fill d'Inca i batiat a nostra Parroquia.

Amb tal motiu les autoritats i el poble li feren una entusiasta rebuda. Després de revistar les tropes i oïda missa al Corté, visità l'Ajuntament i nostra Parroquia. Allà el Clero cantà una salve i, seguidament, el General, pujà al camarí de Santa Maria la Major; i li fong mostrat tot lo més important de la iglèsia.

Mes tart, les autoritats i les persones principals del poble li donaren un esplèndid dinar que tenguè lloc an el Teatre, mentres la música militar tocava peces d'aires espanyols.

El finalitzar l'acte les autoritats adressaren al General parlaments d'homonatge, fent resaltar sos mèrits i dots personals, contesant, el festetjat, amb paraules d'agraïment i patriotisme.

Bendició d'una nova Capella

Dia 24 d'Abril, an el convent de la caritat de Sant Vicens de Paül se beneí una nova capella, estil gòtic, construïda baix la direcció del arquitecte diocesà D. Guilem Fortesa i el consell litúrgic del M. I. Sr. D. Juan Quetglas, canonge. Està dedicada a Jesús Sacramentat, i ès tant rigurosament litúrgica que sols té la taula del altar, i, en lloc de retaule, un gros sagrari que es des-taca demunt un domàs vermell. Sagrari que

és una preciositat, únic model a Mallorca, i que renunciem a descriure pels seus molts detalls.

Prengueren part en la festa de la benedicció el mencionat canonge Quetglas, el Visitador de les religioses Mossen Canals, el canonge Dr. Alcover, l'Arxiprest d'Inca Mn. Rayó, que predicà, el Clero parroquial, els Pares Franciscans i l'Ajuntament presidit pel Sr. Cortés.

Foren els padrins de la capella, D. Miquel Mir i D.ª Concepció Morey; del Sagrari, D. Marià Morell y D.ª Maria T. Surreda; de l'altar, els nins Pere Llobera i Maria Payeras; del San Crist, els nins Miquel Cabrer i Maria Aguiló.

Tot el dia la casa Caritat fonc visitada per moltes famílies que felicitaven les religioses per la nova capella.

Escola Montessori

An el convent de la Sagrada Família de les religioses Terciàries, en la banda de darrera, s'està construint un cos d'edifici per instal·lar-hi una escola Montessori que ja funciona desde'ls primers d'abril, baix la direcció d'unes religioses convenientment preparades.

Mos alegrem del nou progrés en benefici de la instrucció, tant necessari a Inca.

Nombraments

Per omplir la vacant que deixà la innolvidable D.ª Antonia Siquier en la presidència de les Conferències de San Vicens de Paul de Dames, és estada elegida, per una unanimitat de ses consòcies, D.ª Margalida Verd i Bennàssar, que actuava de Secretari. D.ª Maria Ignàcia Llabrés fonc elegida la Secretària.

El Sr. Bisbe i l'Ajuntament d'Inca, respectivament, han nombrat Custos i Administrador del Cementeri Mossen Antoni Palou.

Felicitem els agraciats per sos respectius i merescuts nombraments.

† NOSTROS AMICS DIFUNTS

Dia 22 de Febrer morí D.ª Antonia Siquier Verd, confundadora que fonc amb Mn. Pujades (al cel sien tots) de les Conferències de Sant Vicens de Paul, de Senyores, quina presidència regentà una trentena d'anys amb un zel i caritat dignes de la seva virtut acrisolada.

Sa mort va esser molt sentida de tots els qui la conexien i dels pobres que la ploraven com a una mare.

Donam nostro afectuós condol al noble amic D. Pere J. Serra per la pèrdua de sa esposa volguda, fent lo estensiu a la distinguida família Siquier.

Dia 22 d'Abril, passà a millor vida D.ª Maria Valls, mare de nostro estimat amic D. Bernat Aguiló.

Era una santa dona que sufrí una llarga malaltia amb resignació edificant i cristiana.

Rèbia sa família l'expressió amorosa de nostro condol.

Una altra senyora admirable per les seves bones qualitats acaba de baixar a la fossa, aquests dies, D.ª Catalina Nicolau esposa que fonc del Tinent Coronell D. Bernadí Mulet i germà del retgidor D. Llorenç, estimats amics nostros.

Com a bona mare cristiana, lluny del gran món, tota estava consagrada a la família i a les obres de pietat. Deu la provà amb grans sufriments físics que sobreportà en la paciència d'una santa.

Acompanyam a sa família amb son sentiment en aquests moments d'augústia.

R. I. P.

Mes de Maria Casolà

El seu contengut cotidià és prés, casi tot, dels Doctors i Sants Pares de l'Església; i es molt apropiat per fer a les famílies, col·legis i esglésies que vulguin un exercici breu i substancios.

De venta an aquesta Imprenta a 0'40 cts.

LLIBRERIA

C. DE LA MURTA, 5.—INCA.

DERRERES OBRES REBUDES

CONCHA ESPINA.—El Metal de los Muertos. Novela. *Un tom de 450 fulles en rústica, cinc pessetes.*

SAINT LAMBERT.—Guia Práctica de la cocina Moderna. *Un tom en quarta de 1325 planes, du moltitut de gravats, la més completa de quantes s'han publicades fins aquí. Encuadernada, nou pessetas.*

M. BRECARLLI.—Manual de la cocinera Española y Americana, Décima cuarta edición. *Un tom en quarta 778 fulles en rústica, una peseta.*

ANAGLETO GHIGIONE.—Higiene Popular Moderna. de 28 follets d'unes 40 planes *Es una colecció encuadernada en un tom, quina propaganda de higiènica va esser premiada amb diploma d'honor en la Exposició de Nàpols. 4 ptes.*

BAIDE—Fortuna y salut *Un tom en 4.ª, 231 planes, encuadernat en tela 1'50 ptas.*

ROBERTO VAVCHER.—El Infierno Bolchevique: Traducció de Gaziel. *Un tom en rústica en 4.ª de 344 fulles 5 ptes.*

P. RUIZ AMADO—Antes que te cases...! Cartas a un joven casero. Segunda edición—Un tom encuadernat 10—15 de 175 planes 2 ptes.

MOSEN CLASCAR—Evangeliari—*Un tom en octau, de 268 planes, 5 ptes. encuadernat.*

LORENTE y ABRIL—Geografía General y telegráfica, contestaciones a los programas vigentes para las oposiciones a ingreso en telegrafos y Radiotelegrafos y Radiotelegrafía. *Un tom en octau, de 146 planes, en rústica*

Llibres propis pel Mes de Maig

Mes de Maig consagrat a Maria Santissima pel Dr. Costa i Llobera (En mallorquí) Ptes. 1'50.

Mes de Mayo Consagrado a Maria per Quadrado. (En castellà) Ptes. 1'75.

Mes de Maria Casolà) per M. Duràn (En mallorquí) 40 cèntims:

Mes de la Santissima Virgen de Gali de Balori. (En castellà) Ptes. 1'75.

Mes de Maig per D. Gabriel Ribas, Pvre. (En mallorquí) Ptes 1'50.

Mes de Maria (En Castellà) una peseta.

Oficios Parvos de Maria Santissima de varies classes i edicions, en castellà, en llatí, i en llatí-castellà.

Glòries de Maria, en varies classes i en castellà i català

A Maria, Manojito de amores. Encuadernat una pesseta.

Diccionaris de les principals llengües

En Castellà (varies clases i edicions)
—Català-Castellà i Castellà-Català—
Italià-Espanyol i Espanyol-Italià.—
Inglés-Espanyol i Espanyol-Inglés—
Espanyol-Alemàn i Alemàn Espanyol—
Francés-Espanyol i Espanyol Francés.

De venta a nostra Llibreria.

TINTES D'ESCRIURE

An el nostro establiment es troben tintes de moltes classes, com la **Sama**, la **Pelikan**, la **Vigty**; tintes estilògràfiques, en colors per dibuixos, tintes xines en negra i colors, la **Sama** negra en pols, La **Perfecta** negra i colors en pols de gran resultat.

Tinters plens de tinta de Sama, Pelikan y Wigty.

Obres d'En Emili Salgari

Interessantíssimes i emocionants noveles d'aventures.

A la Llibreria del C. de la Murta d'Inca se troben en venda tots els toms editats en pasta per la casa Calleja an el preu de

1'25 ptes.

DUES OBRES D'ACTUALIDAD ENCARA PALPITANT

LA LOCURA ROJA

Aspectes y escenes de la Revolució rusa per S. de CHESSIN

EL INFIERNO BOLCHEVIQUE

per R. VAUCHER. Traducció de GAZIEL.

Preu de cada obra: 5 Pesetes.

De venta: C. Murta, 5.

EL SIGLO XX

o el fin del mundo

según la profecía de S. Malaquías

Preu: 3'50 ptes.

La gran flota británica

(1914-16)

Operaciones navales inglesas en el mar del Norte.

Desde la ruptura de hostilidades hasta después de la batalla de Jutlandia.

POR EL

Almirante de la Real Marina Británica

LORD JOHN R. JELLICOE

Vizconde de Scapa.

Un luxós tom de 524 pàgines, esmeradament imprès amb 13 gráficas a colors, encuadernat en tela, **25 ptes.**

Mis recuerdos de la Guerra

(1914-1918)

por el famoso general

E. LUDENDORFF :

Obra ilustrada con 46 croquis de las operaciones mas importantes y 10 mapas de conjunto de las grandes campañas en todos los frentes.

Forma un volum de 772 pàgines esmeradament imprès i luxosament encuadernat en tela. Preu: **40 pesetes.**